

Beste treinbestuurder,

Voor het eerst richt ik me tot iemand van wie ik alleen een hand heb gezien, die in de verte vanuit een raampje naar me zwaaide. Begin jaren 2000. Ik keerde laat naar België terug en nam de omnibus die vroeger, in de Latijnse betekenis, overal halt hield. In een gehucht uit mijn kindertijd, aan het begin van een lang paadje.

Het bewuste dorp ligt in het bos, en als kind liep ik elke ochtend naar dit station, terwijl ik de dennenappels wegtrapte en droomde van grote avenues. De begeleider zegt dat het hem spijt, maar dat ze daar 's avonds niet meer stoppen, dat ik tot aan het volgende grote station moet meerijden in de hoop daar rechtsomkeer te maken voor een hypothetische halte in mijn dorp, wat lang niet zeker is.

Diezelfde ochtend had ik op een Parijse muur volgende tag gelezen: 'Zwerven is onontbeerlijk'. Ondanks mijn teleurstelling moet ik glimlachen. Maar even later komt de treinbegeleider zeggen: 'Ik heb de bestuurder op de hoogte gebracht en zijn antwoord heeft me verrast. Opgelet, het moet tussen ons blijven, want hij zet zijn baan op het spel. Hij vindt het jammer wat u overkomt en stelt voor langzamer te rijden tot we bijna stilstaan, zodat u op mijn teken zonder enig gevaar kunt uitstappen.'

En inderdaad, op het donkere perron floept het licht aan, het gedender slaat over in een snerpend geluid, een avondlijk remmen in de dichte mist. De man in blauw pak draait een sleutel om, een deur glijdt open, zenuwachtig fluitsignaal om te doen alsof, en dan roept hij: Go!

Ik stap uit, fluitje van een cent. En dan zie ik vooraan, vanuit de locomotief, uw teken, uw gespreide vingers die een woord willen vormen in de nevel, een geïmproviseerde, zinvolle wolk.

Dank u, meneer. In de jaren dat ik in Frankrijk woonde heb ik vaak teruggedacht aan de eenvoudige schoonheid van uw ongehoorzame gebaar.

Ik zie het ook als een aanklacht tegen de schandelijke sluiting van de spoorlijnen, waarbij al wie op het platteland woont of 's avonds laat moet werken, in de kou blijft staan. Ik had in die tijd mijn land verlaten, zonder bittere gevoelens, om vader te worden, en zie, je wordt altijd wat meer Belg als je een eind verderop gaat wonen.

Twintig jaar later ben ik, in Oostende – dat is weer een ander verhaal – een prachtige, weerspannige douanier tegengekomen die sprekend op u lijkt, tot de rimpels onder zijn vingerkootjes toe.

Soms blijft zo'n handgebaar helaas afwezig uit taaldisputen. Meneer de treinbestuurder, eigenlijk oefenen we een vrij gelijkaardig beroep uit.

In mijn gedichten rijd ook ik op een lijn, ook ik doorkruis een landschap, dat is hoe dan ook het doel van mijn treinreis, maar mijn weg is minder zeker, en in elk geval bochtig.

Uit de heide die me omringt, stijgt vaak een hardnekkige nevel op.

Maar mijn gedichten vormen nu eens een perron, waar ze verdwaalde passen opvangen. Dan weer vertolken ze de radeloze afwezigheid van haltes voor de blik, dat andere gebaar.

Daar houdt elke gelijkenis op. Wat kan ik zeggen over uw uitputting? Die voortvloeit uit uw aandacht voor elk ontwakend gebaar?

En op welk spoor zou wie leest aankomen? Op welke vermeende bestemming?

Heeft elke vertraging of pech misschien te maken met een hapering van de droommachine? Of met een woord dat midden in een tunnel bleef hangen en elk uitzicht verspert?

Maar ik wil het weer over u hebben, ik vermoed hoe u in de nachtelijke kou naar huis terugkeert, uw tas, vermoeid van de verten, over uw schouder gegooid.

En vrijuit schrijf ik mijn eenvoudige bericht.

Ik hoop dat u deze bladzijde ziet verschijnen, net voor de stilte, en ik beantwoord uw groet hier, met alleen mijn wil op de wereld te zijn, zonder andere wet dan het ogenblik dat een open hand reikt – de eenvoudigste geografie van een andere reis.

Nogmaals dank en het ga u goed op uw wegen,

Carl Norac